

Boeren, burgers en buitenlui, rechters en politici

Harm Niesen

Van het bestuur

Regelmatig klagen lezers van deze rubriek over het sombere gevoel dat zij na lezing ervan overhouden. Negatieve feiten en gebeurtenissen overheersen in ruime mate de zeldzame lichtpuntjes. Veel uitzicht op een radicale verbetering bieden die gebeurtenissen niet. En toch, onze enige reden van bestaan is dat we uitzicht willen bieden op een wetenschappelijk en ethisch verantwoord beheer van de wilde fauna in ons land. Al meer dan veertig jaar.

Maar wat, als je na al die tijd alleen maar leest hoe slecht het in dit land allemaal geregeld is? De moed opgeven en radicaal stoppen met het streven naar een eerlijke en fatsoenlijke manier van omgaan met de natuur? Natuurlijk niet, dat kunnen we niet. We blijven de domheid en de kwalijke praktijken van alle betrokkenen aan de kaak stellen. We blijven ageren tegen overheden die het uit gemakzucht of om electorale redenen opnemen voor groeperingen die in onze ogen de natuur onverantwoordelijk veel schade toebrengen.

Hier daarvan weer gewoontegetrouw een aantal saillante voorbeelden, in de hoop dat het enige verandering in het denken van het publiek kan bewerkstelligen en nadrukkelijk niet om de lezer depressief te maken. Als er de laatste maanden iets duidelijk werd gemaakt, dan was het wel dat de politiek soortgelijke problemen niet altijd

op soortgelijke wijze te lijf gaat. Het milieu heeft de laatste jaren zeer geprofiteerd van het feit dat een aantal zeer kwalijke stoffen niet of nauwelijks meer in onze grond, water en lucht terecht komt. Loodverbindingen uit benzine, fosforverbindingen uit wasmiddelen, zwavel uit brandstoffen, fluorverbindingen in spuitbussen, ze verdwenen zonder al te veel weerstand. Maar kom niet aan stikstofverbindingen, want voor de uitstoot daarvan zijn vooral de boeren verantwoordelijk. Dat weten we allemaal al zeker dertig jaar. De natuur in ons land is daardoor, meer dan door welke andere oorzaak ook, zo goed als vernietigd. Wat er in agrarische gebieden nog probeert te overleven, krijgt regelmatig een dodelijke cocktail van "gewasbeschermingsmiddelen" over zich heen. De agrariërs zelf zijn in meerderheid overtuigd dat hen geen enkele blaam treft. Integendeel, zij treden agressief naar buiten en kunnen daarbij rekenen op politici en media die hen met fluwelen handschoentjes aanpakken en die van hen tolereren, wat iedere andere maatschappelijke groepering een lawine van harde kritiek zou hebben opgeleverd. Gevolg is dat de agrariërs in feite nog jaren door kunnen gaan met het vergiftigen van onze omgeving. Even, vorig jaar, was er hoop, toen duidelijk werd dat driekwart van onze totale insectenpopulatie hierdoor is uitgeroeid. Maar de commotie hierover is al weer grotendeels verstomd en straffe maatregelen om de insectenpopulaties te helpen, zijn uitgebleven. Er is echt geen diepgaand onderzoek voor nodig om te concluderen dat niet alleen de insecten zo'n dramatische achteruitgang hebben meegemaakt. De rest van de natuur volgt al, in rap tempo. Insectenetters zijn het eerste slachtoffer. Alle andere dieren doen er misschien iets langer over, maar komen zeker aan de beurt. In Noord-Amerika is de situatie natuurlijk niet beter: daar

schat men dat de vogelbevolking in 50 jaar met zo'n 3 miljard is gedaald. In Europa zal het niet anders zijn. En daar zijn de boeren kennelijk trots op (zie foto hieronder). U wist het misschien niet, maar we moeten de boeren dankbaar zijn voor de natuur, die zij voor ons gemaakt hebben. En daarom verdienen de boeren nóg meer respect. Dat er dankzij de boeren geen weidevogels meer zijn, is ook tot de weidevogelbeheerders doorgedrongen. Als ze het in de vrije natuur niet meer redden, dan gaan we ze maar kweken. Afsluiten van de rest van de wereld, eigenlijk een soort ophokken dus. Elektrische rasters moeten de vogels tegen de boze buitenwereld beschermen. Van die rasters die ook schapen tegen wolven kunnen beschermen, maar waar de boeren geen geld aan willen uitgeven. Armlastige natuurbeheerders kennelijk wel. Is dat natuur? Bovendien laten kleine marterachtigen, ratten, roofvogels, ooievaars en reigers zich daardoor toch niet tegenhouden. Het ontbreekt er nog maar aan, dat ze elke morgen gevoerd worden en vitaminepilltjes krijgen. Overdreven? Nou, de Friese plannen om 10.000 Kievitseiëren en 6000 grutto-eieren te roven, ze in broedmachines uit te broeden en vervolgens kunstmatig op te fokken, schijnen nog niet definitief van de baan te zijn. In Artis staat van oudsher een grote

kooi waarin een selectie van Nederlandse steltlopers leeft. Wie had 75 jaar geleden kunnen denken, dat die kooi in feite een toekomstbeeld is van wat we nu als "natuur" zouden moeten ervaren? Meer dan de helft van ons land wordt in beslag genomen door agrarische bedrijven en dat zijn op dit moment niet meer dan giftige woestijnen voor onze inheemse flora en fauna. Een heel enkele soort probeert daarin te overleven, wat voor het gevoel van een boer automatisch schade betekent. Waarvoor maar één oplossing bestaat. Een legertje vrijwilligers, die er nota bene ook nog voor willen betalen, is maar al te graag bereid die oplossingen te bewerkstelligen. Schieten, een andere oplossing bestaat niet. Rapporten, waaruit blijkt dat grote groepen ganzen 's winters nauwelijks of geen schade toebrengen aan gras, worden achteloos genegeerd. Ach ja, zulke rapporten werden ook al in 1978 gepubliceerd en toen maakten ze ook geen indruk. Rapporten waaruit blijkt dat het doel van het bestrijden van 300.000 ganzen per jaar nooit gehaald zal worden, maken evenmin indruk. Maar hopelijk denken rechters daar anders over, want het is allemaal in flagrante strijd met de Europese Vogelrichtlijn. En gelukkig stellen rechters zich minder dienstbaar ten opzichte van boeren op dan politici.

Arrogantie ten top: deze boer is kennelijk zeer tevreden over zichzelf. En wil meer waardering voor de manier waarop de Nederlandse natuur door de boeren verworden is tot woestijn.